375D0327

12.6.75 EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI N:o L 152/3

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 20 päivänä toukokuuta 1975,

rautatieyritysten tilanteen parantamisesta sekä rautatieyritysten ja valtion välisiä taloudellisia suhteita koskevien sääntöjen yhdenmukaistamisesta

(75/327/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 75 artiklan,

ottaa huomioon eräiden kilpailuun rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteessä vaikuttavien säännösten yhdenmukaistamisesta 13 päivänä toukokuuta 1965 tehdyn neuvoston päätöksen 65/271/ETY [1] ja erityisesti sen 8 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon [2],

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon [3],

sekä katsoo, että

yksi yhteisen liikennepolitiikan tavoitteista on poistaa erot, jotka saattavat merkittävästi vääristää kilpailua liikenteen alalla,

Euroopan rautateillä on sekä yleensä että erityisesti julkisina yrityksinä tärkeä merkitys liikennejärjestelmässä; niiden toimintatapa on ympäristölle suhteellisen edullinen ja ne ovat tilankäytöltään sekä energian kulutukseltaan taloudellisia; ne ovat usein tehokkain tapa kuljettaa ja siten useimmissa Euroopan maissa sekä taloudelliselta että yhteiskuntapoliittiselta kannalta korvaamattomia,

tässä yhteydessä on tarpeen yhdenmukaistaa rautatieyritysten ja valtion välisiä suhteita koskevat säännöt, erityisesti koskien taloutta,

neuvosto on vahvistanut kansallisten rautatieyritysten ja jäsenvaltioiden välisiä taloudellisia suhteita koskevat suuntaviivat 27 päivänä kesäkuuta 1974 annetussa päätöslauselmassa [4] ehdotuksesta neuvoston päätökseksi, joka koskee 13 päivänä toukokuuta 1965 tehdyn neuvoston päätöksen 8 artiklaa,

rautatieyritysten taloudellisen tilanteen asteittainen paraneminen voisi huomattavasti parantaa tilannetta kuljetusmarkkinoilla; tämä johtaisi näiden yritysten tulosten paranemiseen ja edistäisi taloudellisen tasapainon saavuttamista; tällainen tasapaino voidaan saavuttaa ainoastaan lisäämällä yritysten taloudellista itsenäisyyttä ja kaupallista vastuuta siinä määrin kuin se on yhteensopivaa niiden julkisen palvelun tehtävän kanssa,

valtiolta saatavan taloudellisen tuen määrä olisi kuitenkin pidettävä sopivassa suhteessa rautateiden tarjoamiin palveluihin ja niiden merkitykseen nähden; näiden julkisten varojen käyttöä ja rautateiden tarjoamia palveluja koskevien tietojen avoimuuden olisi mahdollisuuksien mukaan estettävä sellainen poliittinen puuttuminen kaupalliseen johtamiseen, joka ei ole perusteltavissa sosiaalisilla ja taloudellisilla näkökohdilla,

on tärkeää tätä varten vakiinnuttaa periaate yrityksen ja valtion välisestä vastuunjaosta; yrityksen ja valtion vastuualueet olisi määriteltävä,

sen vuoksi olisi määrättävä rautatieyritysten liiketoimintasuunnitelmien laatimisesta neuvottelumenettelyssä; valtio voi antaa rautatieyrityksille taloudellista apua,

rautatieyrityksille olisi määrättävä teollisuus- ja liikeyrityksiin sovellettavien periaatteiden kanssa mahdollisimman yhdenmukaiset rahoitusta ja kirjanpitoa koskevat säännöt; olisi määrättävä tarvittavista toimenpiteistä kaikkien rautatieyritysten kirjanpitojärjestelmien ja tilinpäätösten saamiseksi keskenään vertailukelpoisiksi; olisi myös vahvistettava yhdenmukaiset kustannuslaskentaperiaatteet; kirjanpidon parannettu esitysmuoto lisää myös näiden yritysten johdon vastuuta ja itsenäisyyttä,

---

(1) EYVL N:o 88, 24.5.1965, s. 1500/65
(2) EYVL N:o C 70, 1.7.1972, s. 16
(3) EYVL N:o C 89, 23.8.1972, s. 1

(4) EYVL N:o C 111, 23.9.1974, s. 1

rautatieyritysten johdon itsenäisyyden tulisi tarkoittaa sitä, että yritykset määräävät omat maksunsa yleisen hintapolitiikan rajoissa ja ottaen huomioon sekä kansalliset että yhteisön säännöt kuljetusmaksuista ja -ehdoista tavoitteenaan parhaan mahdollisen tuloksen ja taloudellisen tasapainon saavuttaminen,

tiiviimpi rautatieyritysten välinen yhteistyö auttaisi niitä saavuttamaan parhaan mahdollisen taloudellisen tuloksen; jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi yhdessä komission kanssa pyrittävä edistämään tällaista yhteistyötä,

olisi toteutettava siirtymätoimenpiteitä, kunnes rautatieyritykset saavuttavat taloudellisen tasapainon; tällaisen tasapainon saavuttamisen määräaika vahvistetaan myöhemmin saadun kokemuksen perusteella ja ottaen huomioon eri jäsenvaltioissa rautateiden tehtävään ja merkitykseen vaikuttavat erityiset edellytykset; samanaikaisesti olisi määrättävä tarvittavista mukautuksista julkisten palvelujen käsitteeseen rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteessä olennaisesti kuuluvia velvoitteita koskevista jäsenvaltioiden toimenpiteistä 26 päivänä kesäkuuta 1969 annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 1191/69 [1] sekä tuen myöntämisestä rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen 4 päivänä kesäkuuta 1970 annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 1107/70 [2] ottaen huomioon liikenteen sekä muiden talouden ja yhteiskunnan alojen väliset yhteydet, ja

on sen vuoksi välttämätöntä, että komissio ja neuvosto saavat kaikki asiaan kuuluvat tiedot rautatieyritysten taloudellisesta kehityksestä,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tätä päätöstä sovelletaan seuraaviin rautatieyrityksiin:

- Société nationale des chemins de fer belges (SNCB)/ Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS);
- Danske Statsbaner (DSB);
- Deutsche Bundesbahn (DB);
- Société nationale des chemins de fer français (SNCF);
- Coras Iompair Eireann (CIE);
- Azienda autonoma delle ferrovie dello Stato (FS);
- Société nationale des chemins de fer luxembourgeois (CFL);
- Naamloze Vennootschap Nederlandse Spoorwegen (NS);
- British Railways Board (BRB);
- Northern Ireland Railways Company Ltd (NIR).

2. Société nationale des chemins de fer luxembourgeois'n (CFL) osalta Belgian ja Ranskan on yhdessä Luxemburgin kanssa tehtävä tarvittavat muutokset asiaa koskeviin säädöksiin tämän päätöksen soveltamiseksi.

2 artikla

1. Valtion vahvistaman yleisen politiikan ja yritysten suorittamien julkisen palvelun velvoitteiden rajoissa rautatieyrityksen on oltava taloudellisen tasapainon saavuttamiseksi riittävästi itsenäinen johtamisen, hallinnon sekä hallintoon, talouteen ja kirjanpitoon kohdistuvan sisäisen valvonnan osalta ottaen erityisesti huomioon asetuksen (ETY) N:o 1191/69, yhteisistä säännöistä rautatieyritysten kirjanpidon säännönmukaistamiseksi 26 päivänä kesäkuuta 1969 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1192/69 [3] sekä asetuksen (ETY) N:o 1107/70 soveltaminen.

Tähän itsenäisyyteen on joka tapauksessa kuuluttava rautatieyrityksen ja valtion varojen, talousarvion sekä kirjanpidon erottaminen toisistaan.

2. Rautatieyrityksiä on johdettava taloudellisten periaatteiden mukaisesti. Tämä koskee myös niiden julkisen palvelun velvoitteita erityisesti tehokkaiden ja vaaditun tasoisten tarkoituksenmukaisten palvelujen tarjoamiseksi mahdollisimman alhaisin kustannuksin.

3 artikla

Edellä 2 artiklan mukaisesti rautatieyrityksen on erityisesti:

- esitettävä liiketoimintasuunnitelmansa, mahdollisesti useammaksi vuodeksi, mukaan luettuna investointi- ja rahoitusohjelmat valtion vahvistaman yleisen politiikan mukaisesti ja ottaen huomioon kansallisen liikennesuunnittelun erityisesti infrastruktuurin osalta;
- toteutettava osaltaan 4 artiklan mukaan laaditut liiketoimintasuunnitelmat;
- laadittava talousarvionsa ja vuositilinpäätöksensä ottaen huomioon 4 artiklan 3 kohdan.

4 artikla

1. Rautatieyrityksen 3 artiklan mukaisesti esittämä liiketoimintasuunnitelma on laadittava valtion vahvistamaa menettelyä noudattaen, ja sen on perustuttava valtion ja yrityksen välisiin neuvotteluihin. Suunnitelma on laadittava yrityksen taloudellisen tasapainon sekä

(1) EYVL N:o L 156, 28.6.1969, s. 1
(2) EYVL N:o L 130, 15.6.1970, s. 1
(3) EYVL N:o L 156, 28.6.1969, s. 8

muiden teknisten, kaupallisten ja rahoituksellisten johtamistavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelmassa on myös määrättävä miten nämä tavoitteet toteutetaan. Valtion on seurattava suunnitelman toteutumista.

Jos taloudellinen kehitys vaarantaa suunnitelman toteuttamisen, tai sattuu jokin odottamaton tapahtuma tai hallitus tekee johonkin suunnitelman perusosaan vaikuttavan päätöksen, valtion ja rautatieyrityksen on samaa menettelyä noudattaen tarkistettava tavoitteensa ja keinot niiden saavuttamiseksi.

2. Valtion on asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 ehtojen ja rajoitusten mukaan määrättävä ne julkisen palvelun velvoitteet, jotka rautatieyritysten on täytettävä.

3. Valtion on 8 artiklan perusteella määrättävä kaava rautatieyrityksen talousarviolle ja tilinpäätökselle sekä määrättävä sen menettelyt ja ehdot niiden hyväksymiselle.

5 artikla

1. Liiketoimintasuunnitelmaa laadittaessa 3 ja 4 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen valtion ja rautatieyrityksen on vahvistettava:

- mitä menettelyä noudatetaan maksettaessa takaisin, konsolidoitaessa ja muunnettaessa aikaisempia lainoja;
- missä suhteessa uudet sijoitukset voidaan rahoittaa omin varoin, lainoin tai valtion taloudellisin suorin avustuksin.

Valtio voi vahvistaa niiden lainojen määrät, laina-ajat ja muut ehdot, jotka rautatieyrityksellä on lupa ottaa.

Mainittujen toimenpiteiden toteuttamiseksi valtio voi antaa rautatieyritykselle:

a) maksulliset tai maksuttomat takuut yrityksen liikkeelle laskemille lainoille;

b) korollisia tai korottomia lainoja;

c) suoraa taloudellista tukea.

2. Valtio voi antaa rautatieyritykselle pääomaan avustusta, joka on oikeassa suhteessa yrityksen toimintaan, kokoon ja taloudellisiin tarpeisiin. Näiden avustusten on kuitenkin oltava tarkoitetut yrityksen varojen lisäämiseen, eikä niillä saa kattaa alijäämää.

6 artikla

Valtio voi määritellä ehdot, joiden mukaisesti rautatieyritys suorittaa sellaisia irtainta tai kiinteää omaisuutta koskevia liiketoimia, joiden tarkoituksena on taata yrityksen omaisuuden paras mahdollinen käyttö, tai hävittää rautatieomaisuutta, jota ei enää tarvita rautatietoimintoihin.

7 artikla

Ennen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamista valtion on käytettävä mahdollisimman suuressa määrin hyväksi teollisuus- ja liikeyrityksiin sovellettavia sääntöjä määritellessään ne säännöt, joita rautatieyrityksen on noudatettava ja jotka koskevat:

- omaisuuden kuoletuksia ja poistoja;
- rahastoja.

Ottaen huomioon 13 artiklan säännökset valtion on määriteltävä rautatieyrityksiin sovellettavat säännöt, jotka koskevat

- mahdollisen voiton tai tarvittaessa minkä tahansa muunlaisen pääoman tuoton jakoa;
- alijäämien kattamista.

8 artikla

1. Rautatieyrityksen ja valtion kirjanpito, talousarviot ja vuositilinpäätökset on erotettava toisistaan.

2. Neuvoston on komission ehdotuksesta toteutettava tarvittavat toimenpiteet kaikkien rautatieyritysten kirjanpitojärjestelmien ja tilinpäätösten saamiseksi keskenään vertailukelpoisiksi, sekä vahvistettava yhdenmukaiset kustannuslaskennan periaatteet ennen 1 päivää tammikuuta 1978.

3. Siihen asti, kunnes yhteisö hyväksyy 2 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet, rautatieyrityksen on esitettävä kirjanpidossaan, talousarviossaan ja tilinpäätöksessään selvästi ja erikseen ainakin seuraavat tiedot:

a) menot ja tulot, jotka liittyvät liikennepalvelujen hoitamiseen sekä kaikkeen muuhun toimintaan, jota yritys harjoittaa tai jossa se on osallisena;

b) tulot seuraavista palveluista eritellen tulot toiminnasta, jota koskee julkisen palvelun velvoite:

   i) henkilöliikenne:
      - rautateitse (mahdollisuuksien mukaan jaoteltuna yhtäältä kauko- ja lähiliikenteeseen tai erikoispika- ja pikajunaliikenteeseen sekä toisaalta muuhun rautatieliikenteeseen),
      - maanteitse,
      - muilla liikennevälineillä;

   ii) tavaraliikenne:
      - kokojunat ja vaunukuormat,
      - kappaletavarat,
      - maanteitse.

4. Rautatieyrityksen on toimitettava valtiolle tarvittavat tiedot yksityiskohtaisen arvioinnin suorittamiseksi kaikkien 3 kohdan b alakohdassa mainittujen toimintalajien taloudellisista tuloksista.

5. Asetuksen (ETY) N:o 1192/69 10 artiklassa tarkoitettu taulukko on liitettävä tilinpäätökseen ja siinä on lisäksi esitettävä kaikki muut rautatieyritykselle vuoden aikana taloudellisena tukena tai hyvityksenä annetut summat.

9 artikla

1. Rautatieyritysten on määrättävä omat maksunsa yleisen hintapolitiikan mukaisesti ja ottaen huomioon sekä kansalliset että yhteisön kuljetusmaksuja ja -ehtoja koskevat säännöt parhaan mahdollisen taloudellisen tuloksen ja talouden tasapainon saavuttamiseksi.

2. Asetuksen (ETY) N:o 1107/70 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti sellaisista rautatieyrityksille asetetuista hintavelvoitteista, joita asetus (ETY) N:o 1191/69 ei koske, voidaan maksaa hyvitystä. Neuvoston on komission viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1978 tekemästä ehdotuksesta yhdenmukaistettava menettelyt tällaisen hyvityksen antamiseksi.

10 artikla

Rautatieyrityksen on keskityttävä pääasiallisesti tälle liikennemuodolle soveltuviin toimintoihin.

Ottaen huomioon yrityksen julkisen luonteen valtio voi kuitenkin asettamiensa edellytysten mukaisesti antaa yritykselle luvan:

- osallistua suoraan tai välillisesti yritykseen, joka harjoittaa rautatieyrityksen tavanomaiseen toimintaan kuulumatonta toimintaa, tai harjoittaa itse tällaista toimintaa;
- käyttää muita kuljetusmenetelmiä.

11 artikla

1. Jäsenvaltioiden on yhdessä komission kanssa tutkittava toimenpiteitä rautatieyritysten välisen yhteistyön kehittämiseksi.

2. Komissio antaa ennen 1 päivää tammikuuta 1979 neuvostolle kertomuksen pitkän aikavälin tavoitteista ja toteutettavista toimenpiteistä rautatieyritysten osittaisen tai täydellisen yhdentymisen edistämiseksi yhteisön tasolla.

12 artikla

Valtion on määrättävä menettelyistä, joita on noudatettava nimitettäessä rautatieyrityksen hallintoelinten jäsenet.

13 artikla

Valtion on laadittava yhdessä rautatieyrityksen kanssa rahoitusohjelma yrityksen taloudellisen tasapainon saavuttamiseksi.

Tämän ohjelman puitteissa valtio voi antaa rautatieyritykselle alijäämän kattamiseen tukea, jonka on oltava eri avustusta kuin

- hyvitys, joka annetaan asetuksen (ETY) N:o 1191/69 2 artiklassa säädettyjen julkisen palvelun velvoitteiden tai asetuksen (ETY) N:o 1192/69 4 artiklan 1 ja 4 kohdassa säädetyn kirjanpidon säännönmukaistamisen nojalla;
- avustus, joka myönnetään asetuksen (ETY) N:o 1107/70 3 artiklan ja tämän päätöksen 9 artiklan 2 kohdan nojalla,
- tämän päätöksen 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu taloudellinen apu.

14 artikla

1. Komissio antaa neuvostolle joka toinen vuosi kertomuksen tämän päätöksen sekä asetusten (ETY) N:o 1191/69, (ETY) N:o 1192/69 ja (ETY) N:o 1107/70 soveltamisesta jäsenvaltioissa.

Kertomuksessa on selvästi esitettävä saavutetut tulokset kiinnittäen erityistä huomiota rautatieyrityksen taloudellisen tilanteen mahdollisiin muutoksiin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimista varten jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle riittävän ajoissa tarvittavat tiedot sekä erityisesti 4 ja 13 artiklassa tarkoitetut suunnitelmat ja niiden tärkeimmät muutokset.

15 artikla

1. Komissio tekee ennen 1 päivää tammikuuta 1980 neuvostolle tarpeellisiksi katsomansa ehdotukset rautatieyritysten taloudellisen tasapainon saavuttamisen ehdoista ja määräajoista ottaen huomioon rautateiden tehtävään ja merkitykseen kussakin jäsenvaltiossa vaikuttavat erityiset edellytykset.

2. Samaan määräpäivään mennessä komissio tekee neuvostolle erityisesti asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 mukauttamista koskevat ehdotukset rautateille mahdollisesti asetettavien julkisten palvelujen käsitteeseen olennaisesti kuuluvien velvoitteiden huomioon ottamiseksi liikenteen sekä muiden talouden ja yhteiskunnan alojen välisten yhteyksien rajoissa.

16 artikla

1. Jäsenvaltioiden on komissiota kuultuaan saatettava voimaan tämän päätöksen noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset mahdollisimman pian ja viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1977.

2. Jos jäsenvaltio sitä pyytää tai jos komissio katsoo sen aiheelliseksi, komissio kuulee 1 kohdassa tarkoitetuista säännösehdotuksista jäsenvaltioita, joita asia koskee.

17 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 20 päivänä toukokuuta 1975.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. RYAN